

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Комітету з управління
інформаційними технологіями у системі
управління державними фінансами
(протокол № 8 від 18 грудня 2024 року),
введено в дію наказом

Міністерства фінансів України
від 24 грудня 2024 року № 660

**План цифрового розвитку
Державної податкової служби України**

до 2030 року

Зміст

1. ВСТУП	3
2. ПОТОЧНИЙ СТАН ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	4
3. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ	11
4. ІНІЦІАТИВИ ІЗ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ РІШЕНЬ, РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	24
5. ПОРТФЕЛЬ ПРОЄКТІВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	34
6. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА ВИКОНАННЯ	43
7. СЛОВНИК СКОРОЧЕНЬ	45

1. ВСТУП

План цифрового розвитку Державної податкової служби України до 2030 року (далі – План) є документом, який визначає пріоритетні напрями та етапи цифрової трансформації ДПС з урахуванням напрямів розвитку і місії служби загалом та трансформації окремих пріоритетних напрямів діяльності ДПС відповідно до Податкового кодексу України, чинного законодавства та Національної стратегії доходів України (далі – НСД), схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 року № 1218.

Цей План спрямовано на застосування комплексного підходу до розвитку ІТ-ресурсів, автоматизації бізнес-процесів, підвищення рівня сервісів платникам податків, розвитку ІТ-інфраструктури ДПС, зокрема мережевого обладнання, програмних рішень, платформи віртуалізації, заходів і засобів захисту інформації в ІКС тощо.

Це дозволить узгоджено розвивати ІТ-інфраструктуру ДПС всіх її компонентів загалом, а не кожної окремої частини по-своєму (ІТ-острівців), що знизить витрати на закупівлю нових активів, їх адміністрування та підвищить передбачуваність витрат.

Цим Планом визначено комплекс завдань, проекти, напрями цифрової трансформації всіх компонентів податкової сфери на основі єдиних підходів, стандартів і технологій. Програми, завдання, проекти з інформатизації спрямовані на створення, розвиток, інтеграцію та підтримку мереж, ресурсів та інформаційно-комунікаційних систем ДПС, передбачають придбання засобів інформатизації з метою забезпечення діяльності ДПС, що виконуються як складові Національної програми інформатизації.

Державна податкова служба України як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовує і координує Кабінет Міністрів України через Міністра фінансів, реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Метою виконання цього Плану є дотримання місії і досягнення стратегічних цілей ДПС шляхом побудови сучасної та ефективної системи управління інформаційними технологіями для забезпечення підтримки і цифрового розвитку надалі ефективної та прозорої податкової системи як частини управління державними фінансами в контексті виконання Стратегії здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами та вимог ЄС щодо загальних напрямів розвитку ІТ для податкових органів Європейського Союзу.

Місія та стратегічні цілі ДПС були затверджені наказом Державної податкової служби України від 22.11.2021 № 965 «Про затвердження місії та Стратегічного плану Державної податкової служби України на 2022 – 2024 роки», зі змінами.

Державна податкова служба України прагне перетворитися на повністю транспарентну, сучасну і технологічну податкову службу, яка надає якісні і зручні послуги платникам, ефективно адмініструє податки, збори та обов'язкові платежі і виявляє нетерпимість до корупції.

Вона має бути органом, що аргументовано та професійно моделює сценарії майбутнього оподаткування як під час зміни податкового законодавства, так і змін у структурі економіки, експортно-імпортних операцій, демографічних змін та вимог ЄС щодо загальних напрямів розвитку ІТ для податкових органів Європейського Союзу.

Мобільність платників податків, розпорошеність бізнесу, зміни в міжнародних відносинах щодо уникнення подвійного оподаткування дедалі більше впливають на виконання завдань, поставлених перед ДПС як перед центральним органом виконавчої влади. ДПС має відповідати сучасним викликам за рахунок перетворення на цифровий орган, орієнтований на платників податку, що повністю відповідає загальній стратегії України «Держава в смартфоні», яка реалізується всіма органами виконавчої влади України разом з Міністерством цифрової трансформації України.

2. ПОТОЧНИЙ СТАН ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

За останні роки ДПС досягнула значного прогресу в реалізації державної податкової політики та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску, впровадженні цифрових технологій в податковому адмініструванні.

З урахуванням найкращих практик та міжнародного досвіду щодо цифровізації ДПС автоматизувала основні бізнес-процеси.

На сьогодні забезпечено впровадження та функціонування Електронного кабінету (далі – Е-кабінет) для реалізації платниками податків та державними, у тому числі контролюючими, органами своїх прав та обов'язків, визначених Податковим кодексом України (далі – Кодекс), іншими законодавчими та нормативно-правовими актами.

Станом на 01.10.2024 понад 5 млн платників використовують сервіси приватної частини Е-кабінету, з яких 1,5 млн – громадяни, 2,8 млн – самозайняті особи.

Державна податкова служба України постійно здійснює розвиток та удосконалення сервісів Е-кабінету для платників податків, у тому числі з метою адаптації до змін чинного законодавства, зокрема:

- розроблено АРІ на повний функціонал Е-кабінету;

- запроваджено мобільний додаток «Моя податкова»;

- забезпечено можливість сплати фізичними особами податків, зборів, платежів та єдиного внеску з використанням платіжних систем, з використанням QR-коду;

розроблено портальне рішення Е-кабінету для платників ПДВ – осіб-нерезидентів у межах реалізації положень Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо скасування оподаткування доходів, отриманих нерезидентами у вигляді виплати за виробництво та/або розповсюдження реклами, та удосконалення порядку оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання нерезидентами електронних послуг фізичним особам»;

запроваджено сервіс та API Е-кабінету для отримання користувачем інформації про бізнес-партнера;

забезпечено інформування платників податків про актуальні для них питання тощо;

надано можливість використання хмарних підписів при авторизації (вході до приватної частини) та підписанні електронних документів в Е-кабінеті;

надано доступ користувачам до єдиного реєстру індивідуальних податкових консультацій;

забезпечено інтеграцію з Єдиним державним вебпорталом електронних послуг для можливості отримання податкових послуг на порталі та у застосунку ДІА;

забезпечено надання через Е-кабінет 1 469 територіальним громадам звітності у розрізі джерел доходів про суми нарахованих, сплачених податків, сум податкового боргу та надмірно сплачених сум податків територіальним громадам у розрізі платників податків – юридичних осіб.

Серед основних сервісів Е-кабінету для платників податків можна виділити:

доступ у режимі 24/7/365 до реєстрів, відкритих даних та до податкової інформації в приватній частині;

подання звітності в електронному вигляді, використовуючи електронні форми податкових документів, розроблені та оприлюднені на офіційному вебпорталі ДПС;

сервіси для платників податку на додану вартість (сервіси Системи електронного адміністрування податку на додану вартість, реєстрація податкових накладних та розрахунків коригування до них (далі – ПН/РК), моніторинг ПН/РК, перегляд інформації Єдиного реєстру податкових накладних);

сервіси для платників акцизного податку (сервіси Системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, перегляд інформації Єдиного реєстру акцизних накладних, реєстрація акцизних накладних та розрахунків коригування);

доступ до податкової інформації зі сплати податків, що дає можливість самостійно в онлайн-режимі контролювати дотримання повноти та своєчасності сплати податків платником податків;

отримання інформації про бізнес-партнера, яка надається за згодою на розкриття іншому платнику податкової інформації про нього у самостійно визначеному обсязі;

сервіси, які забезпечують комунікацію платників податків з контролюючим органом: листування в електронному вигляді, отримання повідомлень надсилання запитів, отримання документів від контролюючого органу тощо (понад 600 тис. листів).

Щодня засобами Е-кабінету платники податків подають до ДПС та отримують від ДПС понад 130 млн електронних документів.

Разом з тим понад 20 актуальних податкових сервісів Е-кабінету доступно 91 тис. платників податків у чат-боті InfoTAX.

Мобільний застосунок «Моя податкова» це простий і зручний інструмент для отримання електронних сервісів податкової служби, який орієнтований на громадян та самозайнятих осіб і використовують близько 90 тис. користувачів. Для громадян мобільний застосунок забезпечує можливість:

- отримання інформації про свою адресу реєстрації, об'єкти оподаткування, отримані ППР та наявний борг;

- отримання відомостей про суми виплачених доходів та отримання відомостей про суми виплачених доходів;

- подання податкової декларації про майновий стан і доходи на отримання податкової знижки;

- подання облікової картки фізичної особи – платника податків та заяви на внесення змін до ДРФО.

Для ФОП мобільний застосунок, окрім сервісів, передбачених для громадян, забезпечує можливість:

- отримання інформації про свої реєстраційні дані;

- подання декларації платника єдиного податку 1 – 3 груп та отримання квитанцій про результат приймання та оброблення звітності;

- перегляд актуального стану розрахунків із бюджетом та можливість сплати податків з використанням будь-якої із запропонованих платіжних систем та/або QR-коду;

- листування з контролюючими органами та отримання повідомлень від контролюючого органу в Е-кабінеті.

Мобільний застосунок «Моя податкова» доступний для скачування на платформах Google Play (операційна система Android) та App Store (операційна система IOS).

Важливі кроки для вдосконалення обслуговування платників були здійснені у партнерстві ДПС і проекту EU4PFM. ДПС систематично моніторить потреби платників у сфері обслуговування та якості сервісів задля досягнення високих стандартів обслуговування та ефективного впровадження IT-рішень, для покращення податкової системи:

оновлено Контакт-центр ДПС у частині впровадження сучасного програмного та апаратного забезпечення з покращеною відмовостійкістю та доступністю;

оновлено голосовий автовідповідач та голосове меню послуг для різних категорій клієнтів;

запроваджено Єдиний інтерфейс робочого місця працівника Контакт-центру, що об'єднує всі канали зв'язку та розділи CRM;

запроваджено відображення історії звернень клієнта та інші сервіси.

Контакт-центр ДПС є головним каналом надання інформації платникам податків. Це складна технічна та організаційна структура, яка використовується для управління комунікаціями різними каналами з платниками податків. Він є точкою дотику між платниками податків та Державною податковою службою України.

З метою виконання вимог Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (зі змінами) ДПС забезпечила: розроблення та функціонування безоплатних програмних рішень, призначених для реєстрації розрахункових операцій (далі – ПРРО), які розміщено у відкритому доступі на офіційному вебпорталі ДПС та можуть використовуватися на пристроях з операційними системами Windows, Android, IOS; супроводження і цілодобову роботу фіскального сервера ДПС. Здійснено оновлення версії безкоштовного ПРРО від ДПС для iOS та Web, а також оновлено версії для Windows та Android.

Станом на 01.09.2024 349,9 тис. суб'єктів господарювання зареєстрували 661,6 тис. ПРРО, що у 2,5 раза перевищує класичні реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО) (260,8 тисячі). Загальна кількість розрахункових документів, отриманих від РРО та ПРРО (від початку їх отримання ДПС), – 11 373 346,5 тисячі.

Забезпечено доопрацювання програмного забезпечення ІКС ДПС для автоматичного зіставлення виданих виробникам та імпортерам марок акцизного податку із марками, що відображені у фіскальних чеках при продажу алкогольних напоїв.

Запроваджено платформу податкових сервісів на Єдиному державному вебпорталі електронних послуг (далі – Портал Дія), який дає доступ до таких послуг: сплата податків; подання декларацій для ФОП, що перебувають на спрощеній системі оподаткування; отримання довідки про доходи та сплачені податки; доступ до інформації про податкові дані платника та стану його розрахунків із бюджетом.

Державна податкова служба України забезпечила інтеграцію з Порталом Дія для отримання послуг платниками податків в рамках проєктів:

Е-підприємець – реєстрація платником ПДВ та платником єдиного податку, реєстрація ПРРО та подання заяви про бажання використовувати єдиний рахунок;

Е-резидент – реєстрація нерезидента у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків, взяття на облік електронного резидента (е-резидента) та реєстрація його платником єдиного податку.

У межах експериментального проекту щодо створення сприятливих умов для реалізації прав дитини було реалізовано електронні сервіси, що забезпечують можливість швидко отримати реєстраційний номер облікової картки платника податків при народженні дитини (Е-малютко) та під час оформлення паспорта громадянина України у формі картки вперше (ID14). Станом на 01.10.2024 ДПС у межах єдиної функції відпрацювала 154,2 тис. запитів.

Забезпечено можливість отримання платниками податків в Е-кабінеті інформації з ДРФО про суми виплачених доходів та утриманих податків в електронному вигляді, засвідченої кваліфікованою електронною печаткою ДПС (довідка про доходи, засвідчена КЕП).

Запроваджено цифровий реєстраційний номер платника податків – відображення в електронному вигляді інформації, що міститься в картці платника податків у мобільному додатку ДІА, який є цифровим аналогом паперової картки платника (eРНОКПП).

Створено новий модуль «ДРФО» територіального рівня для забезпечення онлайн-реєстрації фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків. ДРФО містить інформацію щодо 44 млн фізичних осіб – платників податків як громадян України, так і іноземних громадян.

Для спрощення та автоматизації процесу реєстрації в ДРФО реалізовано застосування відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у цифрових документах, під час процедур реєстрації, внесення змін або отримання відомостей з ДРФО (шеринг документів).

Тільки у поточному році під час процедур реєстрації, внесення змін або отримання відомостей з ДРФО для застосування інформації, що міститься у цифрових документах в електронному вигляді, сервісом «Шеринг документів» скористалося 44,5 тис. осіб.

Запроваджено та функціонує автоматизований обмін інформацією у структурованому вигляді з іншими суб'єктами інформаційних відносин засобами системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів (СЕВ ДЕІР Трембіта) через шлюз безпечного обміну ДПС за допомогою вебсервісів з: ДЕІР Міністерства юстиції України, Міністерства цифрової трансформації України, Державної міграційної служби України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства фінансів України, Міністерства соціальної політики України, Національного антикорупційного бюро України, Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Державної судової адміністрації України тощо. Перелік

електронних взаємодій засобами СЕВ ДЄІР Трембіта постійно розширюється.

Забезпечено інформаційну інтеграцію на рівні інформаційних систем, в автоматичному режимі з іншими державними органами. Станом на 01.10.2024 ДПС взаємодіє з близько 40 органами та забезпечує опрацювання понад 600 млн транзакцій.

Налагоджено інформаційну взаємодію з Міністерством фінансів України та територіальними громадами через інформаційно-аналітичну систему Мінфіну «LOGICA» щодо надання податкової інформації.

Державна податкова служба України бере участь у реалізації програми Національний кешбек, середньостроковою метою якої є наростити частку переробної промисловості в структурі ВВП до 20 %, відповідно до бенчмарку ОЕСД, координатором якої є Міністерство економіки України.

Забезпечено відкритість і зручність доступу до публічної інформації, використання сучасних каналів комунікації та персоналізації надання інформації платникам податків через офіційний вебпортал ДПС, Е-кабінет, мобільні додатки та існуючі месенджери.

Цілодобово підтримується функціонування дванадцяти інформаційно-комунікаційних систем (далі – ІКС), які функціонують для забезпечення виконання повноважень 22 тисяч посадових осіб ДПС та надання якісних електронних сервісів для майже 4 млн платників податків, що здійснюють господарську діяльність, 38 млн фізичним особам платникам і забезпечують отримання адміністративних послуг у центрах обслуговування платників.

Для забезпечення безперебійного функціонування ІКС у ДПС створено моніторинговий центр, працівники якого цілодобово забезпечують моніторинг роботи ІКС та оперативне реагування на ймовірні ризики.

З метою розширення можливостей податкового контролю у 2024 році ДПС у співпраці з EU4PFM запроваджено інноваційне ІТ-рішення для оброблення великих масивів даних у сфері трансфертного ціноутворення (ТЦ). Основною метою проекту є автоматизація процедур податкового контролю для забезпечення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки». З метою гармонізації національного податкового законодавства з правом Європейського Союзу дотримання рекомендацій ОЕСР щодо ТЦ для транснаціональних компаній і податкових органів є надзвичайно важливим.

26 червня 2024 року Глобальний форум з прозорості та обміну інформацією для податкових цілей (далі – Глобальний форум ОЕСР) схвалив Звіт щодо зрілості системи управління інформаційною безпекою в Україні за результатами проходження ДПС оцінювання на предмет відповідності вимогам щодо конфіденційності та захисту даних для цілей міжнародного автоматичного обміну інформацією.

Під час проходження оцінювання ДПС, що є компетентним органом України для цілей обміну, підтвердила, що забезпечує належний рівень

дотримання вимог щодо конфіденційності та захисту даних для цілей міжнародного автоматичного обміну інформацією.

За підтримки EU4PFM у 2024 році розроблено та введено в експлуатацію підсистему ІКС «Міжнародний автоматичний обмін інформацією» для автоматичного обміну інформацією з іноземними компетентними органами за стандартами CRS та СbС інформацією про фінансові рахунки для сприяння прозорості та боротьби з ухиленням від сплати податків.

Завдяки успішному проходженню зазначеного оцінювання Україна стала рівноправним та надійним партнером з обміну інформацією в міжнародній системі автоматичного обміну інформацією, що об'єднує понад 100 країн (включно з усіма державами – членами Європейського Союзу). Перший автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки відповідно до Загального стандарту звітності CRS відбувся у вересні 2024 року.

Державна податкова служба України, за підтримки EU4PFM, впроваджує діджитал-рішення у сфері адміністрування податків, що відповідають найкращим міжнародним практикам і ввела ІТ-систему «Адміністративне та судове оскарження», яка передбачає автоматизацію розгляду скарг платників податків, супроводу справ у судах за участі органів ДПС. Система забезпечуватиме здійснення контролю за строками розгляду документів, засіданнями під час розгляду скарг, судовими засіданнями, допомогу в підготовці документів із використанням заздалегідь сформованих шаблонів, узгодження та направлення рішень за результатами розгляду скарг платників податків в електронному вигляді із використанням електронного цифрового підпису (далі – ЕЦП). У результаті цих рішень ІТ-система скоротить час на отримання та опрацювання будь-яких скарг чи судових документів, зменшить бюджетні витрати на паперовий документообіг.

Після початку повномасштабного воєнного вторгнення російської федерації на територію України ДПС забезпечила безперебійне функціонування податкових органів шляхом делегування функцій територіальних органів з окупованих територій іншим головним управлінням (далі – ГУ), розгорнула мобільні та робочі місця працівників ГУ з окупованих територій в інших ГУ, забезпечила мобільними робочими місцями представників територіальних органів ДПС, які відновили роботу у деокупованих областях.

У сфері технічної інфраструктури протягом періоду дії правового режиму воєнного стану в Україні та шести місяців після його припинення чи скасування забезпечено необхідний рівень відмовостійкості шляхом розміщення резервних копій інформаційних ресурсів у центрі обробки даних, що розгорнутий безпосередньо для ДПС та розташований за межами України з урахуванням положень постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 року № 1500 «Деякі питання забезпечення функціонування державних інформаційних ресурсів».

Додатковим заходом підтримки, спрямованим на забезпечення безпеки даних під час надзвичайних ситуацій і підтримку високої доступності IT-інфраструктури ДПС, триває розгортання мобільного дата-центру з елементами керування, адміністрування прикладного програмного забезпечення та IT-інфраструктури, автоматизованого моніторингу усіх компонентів інфраструктури із центрального апарату. Контейнер мобільного дата-центру оснащується найсучаснішим обладнанням, що забезпечує безпечне зберігання, протипожежний захист, вентиляцію, моніторинг і стабільне електропостачання для мережевого та серверного обладнання та дасть збільшити поточні аналітичні можливості ДПС, враховуючи значний і зростаючий обсяг інформації, що обробляється ДПС завдяки безперервній цифровізації бізнес-процесів.

З метою забезпечення безперебійності роботи IT-інфраструктури ДПС, як об'єкт критичної інфраструктури II категорії, розробила проєкт і забезпечила підключення критичної інфраструктури ДПС до дизель-генераторної установки; забезпечила захист даних і безперервне функціонування ІКС ДПС, зокрема постійно створюються резервні копії основних компонентів ІКС ДПС із забезпеченням окремого захищеного зберігання резервних копій на стрічкових носіях.

Корпоративна мережа ДПС побудована на захищених каналах зв'язку та забезпечує доступ до ІКС всіх підрозділів ДПС, надання електронних сервісів здійснюється через мережу «Інтернет» із застосуванням багаторівневого захисту (побудовано сегментовану мережу, яка захищена міжмережевими екранами новітнього покоління).

Посилено політику безпеки операційного середовища в ІКС ДПС, що зі свого боку створює належні умови протистояння зовнішнім кібератакам та захисту інформації, яка створюється і циркулює в ДПС. Забезпечено ролевий підхід при розмежуванні прав доступу та надання контрольованого доступу користувачам, фіксацію та відстеження історії будь-яких запитів та транзакцій, спрямованих на внесення змін до інформації, електронну ідентифікацію користувачів, які вносили зміни до даних, захист від несанкціонованого доступу до інформації.

ІКС ДПС мають чинні атестати відповідності КСЗІ вимогам нормативних документів із технічного захисту інформації.

За період 2022 – 2024 років ДПС зафіксувала 287 аномальних мережевих активностей (кібератак), направлених на ресурси ДПС, які розміщено в мережі «Інтернет». Засобами апаратно-програмного комплексу захисту від DDOS відбито 50 атак високого рівня загрози, 15 атак, класифікованих як атаки середнього рівня загрози. Найбільш потужна атака – 6,4 Gbps, найбільш тривала – 20 год 47 хвилин.

3. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

У сучасному світі цифровізація та впровадження передових технологій є невід'ємною частиною розвитку всіх сфер суспільного життя. Передусім цифрові технології покликані спростити певні процеси, задовольнити потреби користувачів у зручності, мобільності та простоті здійснення необхідних процедур.

Цифровізація відкриває нові можливості управління процесами адміністрування. В умовах цифрової економіки нові інформаційні технології, впроваджені у процес збору та управління податками, суттєво підвищують якість та ефективність їх збору та адміністрування.

Використання сучасних ІТ-інструментів податковими органами в цифровому середовищі дозволяє мінімізувати загрози недотримання платниками податків податкового законодавства, максимально підвищити ефективність податкового адміністрування і досягти максимального рівня виконання податкових вимог.

Використання сучасних інформаційних технологій вирішує широке коло завдань і дозволяє концептуально змінити парадигму податкового адміністрування.

Серед основних переваг автоматизації процесів адміністрування можна виділити:

- забезпечення відповідності податкової системи України стандартам ЄС;
- спрощення та доступність податкових сервісів для платників податків;
- зниження витрат на податкове адміністрування;
- зменшення адміністративного навантаження та адміністративних бар'єрів (зменшення витрати часу та праці на подання та сплату податків та інші заходи податкового контролю);
- автоматизація процесів податкового контролю та забезпечення обробки великих масивів даних (SAF-T UA);
- запобігання ухиленню від сплати податків і сприяння економічній стабільності через запровадження системи управління податковими ризиками;
- підвищення ефективності та прозорості роботи ДПС шляхом автоматизації аналізу ризиків пов'язаних з великими обсягами даних у трансфертному ціноутворенні.

Цифрова трансформація бізнес-процесів податкового адміністрування в Україні орієнтована на надання додаткових цінностей і можливостей для платників податків за такими напрямками:

- покращення комплаєнсу;
- реформи у сфері доброчесності та ефективне адміністрування;
- якість даних та управління даними;
- євроінтеграція;
- безпека даних.

План цифрового розвитку ДПС до 2030 року підлягатиме оновленню з метою врахування змін до національного законодавства та узгодження національних ІТ систем із ІТ-системами ЄС з урахуванням змін та термінів їх впровадження на рівні ЄС.

1. Покращення комплаєнсу

1.1. Створення Автоматизованої системи управління податковими ризиками (АСУПР)

Система управління податковими ризиками – поєднання інформаційних, аналітичних, управлінських процедур і принципів прийняття управлінських рішень та є безперервним, циклічним, ітеративним, комплексним процесом, який включає, зокрема, аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища, ідентифікацію, оцінювання податкових ризиків, впровадження заходів для їх мінімізації.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 року № 854 «Про реалізацію експериментального проекту щодо функціонування системи управління податковими ризиками (комплаєнс-ризиками) в Державній податковій службі» передбачено впровадження Автоматизованої системи управління податковими ризиками, призначеної для виявлення податкового ризику платника податків на підставі результатів аналізу інформації, що міститься в ІКС ДПС, та інформації із зовнішніх джерел з метою впровадження нових підходів до управління податковими ризиками в ДПС без залучення до процесу платника податків безпосередньо.

Метою експериментального проекту є впровадження в організацію та діяльність ДПС міжнародних підходів до управління, що ґрунтуються на управлінні податковими ризиками, щодо підвищення рівня дотримання платниками податків своїх податкових обов'язків.

Управління податковими ризиками в ДПС у межах реалізації експериментального проекту здійснюється відповідно до Кодексу, інших актів законодавства, Положення про Державну податкову службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 227, зі змінами (Офіційний вісник України, 2019 р., № 26, ст. 900), стратегічних напрямів реформування системи управління державними фінансами з метою реалізації міжнародних угод України та з урахуванням рекомендацій міжнародних інституцій з питань розвитку податкової сфери.

Фінансування реалізації експериментального проекту здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, міжнародної технічної допомоги, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Процес управління податковими ризиками включає опис зовнішнього та внутрішнього середовища виникнення податкових ризиків. У разі потреби, але не рідше ніж один раз на рік, проводиться комплексний аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища існування / виникнення ризиків (сканування зовнішнього та внутрішнього середовища ДПС, зокрема методами SWOT- і PESTEL-аналізу).

Під час проведення аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища податкових ризиків використовується інформація з ІКС ДПС та зовнішніх джерел.

Розвиток / розбудова спроможності системи управління у межах експериментального проєкту передбачає визначення таких напрямів, які ДПС має покращити для ефективного запровадження системи управління, зокрема під час опрацювання питання використання ІКС ДПС, даних та аналітики, податковий орган відображає потреби в удосконаленні ІКС ДПС щодо уніфікації процесів виявлення та оцінки податкових ризиків, отримання нових джерел зовнішньої інформації, проведення тематичних опитувань платників податків (за визначеною тематикою).

Система управління охоплює автоматизовані, неавтоматизовані та комбіновані процеси.

Автоматизовані процеси передбачають використання розроблених автоматизованих алгоритмів ідентифікації, оцінки податкових ризиків та способів реагування на них на основі податкової інформації, що міститься і зберігається в ІКС ДПС.

Застосування автоматизованих процесів дає змогу уніфікувати організаційно-методологічні засади роботи ДПС із платниками податків, мінімізувати вплив людського фактора під час управління податковими ризиками тощо.

З метою автоматизації процесів управління податковими ризиками в ДПС заплановано розроблення та впровадження автоматизованої системи управління.

Запровадження автоматизованої системи управління дасть можливість проводити ідентифікацію, аналіз, оцінювання податкових ризиків через автоматизацію математичних і логічних процесів (алгоритму, розрахунку тощо) відповідно до визначених сценаріїв.

Неавтоматизовані процеси передбачають виявлення податкових ризиків на підставі податкової інформації, відібраної з ІКС ДПС за разовими тематичними алгоритмами, та інформації, отриманої із зовнішніх джерел від інших центральних органів виконавчої влади та правоохоронних органів.

Комбіновані процеси передбачають поєднання автоматизованих і неавтоматизованих процесів обробки інформації про платників податків та їх податкові ризики.

2. Реформи у сфері доброчесності та ефективне адміністрування

2.1. Створення ІКС для електронного аудиту «Е-аудит»

У розпал повномасштабної війни, яка триває, Україна постійно вдосконалює процеси адміністрування податків. Електронний аудит — передова технологія, що дозволить податковим органам досліджувати нові підходи до роботи з великими обсягами даних, які зберігають великі платники податків, під час процесу аудиту, включаючи електронне подання документації, пов'язаної з аудитом.

Аналіз міжнародного досвіду впровадження у діяльність податкових органів е-аудиту свідчить, що країни переважно дотримуються рекомендацій ОЕСР щодо запровадження е-аудиту. Водночас кожна країна розробляє свою унікальну систему взаємовідносин між податковими органами та платниками податків: формат стандартного аудиторського файлу, вибір певної категорії платників податків, яких охоплює е-аудит, і вибір спеціалізованого програмного забезпечення, за допомогою якого здійснюється е-аудит.

Електронний аудит базується на інформації, отриманій від платників податків у формі стандартного файлу аудиту (SAF-T), розробленого ОЕСР. SAF-T UA — сучасний інструмент взаємодії з податковими органами для України.

SAF-T UA призначений для впровадження заходів перевірки відповідності за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, містить облікову інформацію про продажі, придбання та інші фінансові операції.

Основною метою впровадження SAF-T UA є перехід до якісно нового рівня здійснення контрольно-перевірочної роботи, підвищення якості звітності та спрощення процедур дотримання вимог податкового законодавства для великих платників податків, які ведуть складний облік.

Метою створення ІКС «Е-аудит» є перехід до якісно нового рівня здійснення контрольно-перевірочної роботи шляхом автоматизації обробки SAF-T UA.

Автоматизована обробка отриманого аудиторського файлу надасть можливість для швидкого виявлення найбільш ризикових як суб'єктів (платників податків), так і об'єктів (транзакцій) для податкових перевірок, що дасть можливість суттєво покращити ефективність здійснення контрольно-перевірочної роботи, яка на сьогодні має низку недоліків.

До таких недоліків можна віднести:

недостатню точність існуючої системи оцінки ризиків, яка використовується під час планування та проведення податкових перевірок;

аналіз великих обсягів інформації / документів (у тому числі у паперовому вигляді) в обмежених часових рамках, визначених законодавством;

недостатньо ефективне превентивне виявлення помилок під час розрахунку податкових зобов'язань, що може зумовлювати накопичення суттєвих податкових ризиків, які призводять до значних нарахувань за результатами податкових перевірок;

вплив «людського фактора» під час здійснення податкового контролю.

Запровадження ІКС «Е-аудит» дасть можливість, зокрема:

застосовувати сучасні технології під час здійснення податкового контролю;

розвивати ризик-орієнтовані підходи з акцентом на системну оцінку та опрацювання ризиків із застосуванням комплексу аналітичних, контрольних та інших заходів та інструментів на доперевірочному та перевірочному етапі;

зменшити витрати робочого часу на здійснення заходів податкового контролю;

покращити якість та результативність податкового контролю за рахунок автоматичного аналізу і тестування показників податкової та фінансової звітності, виявлення розбіжностей та ризиків;

прискорити та спростити процедури аналізу даних бухгалтерського та податкового обліку платників податків в електронному вигляді, стандартизувати та уніфікувати процеси контрольної-перевірочної роботи;

підвищити рівень добровільного дотримання платниками податків норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на податкові органи;

зменшити вплив «людського фактора» під час процедур податкового контролю.

Нові стандарти звітності, мінімізація фізичного контролю з боку податкових органів, усунення людського фактору реалізують принципи прозорості, ефективності, ризик-орієнтованості та, що найголовніше, зменшення витрат на перевірку.

2.2. Впровадження та розвиток програмного забезпечення ІКС ДПС для інформаційної взаємодії органів ДПС, Державної казначейської служби України та банків, небанківських надавачів платіжних послуг, емітентів електронних грошей у процесі передачі платіжних інструкцій на примусове списання (стягнення) коштів в електронній формі.

Наказом Міністерства фінансів України від 18.05.2020 № 217 затверджено Порядок інформаційної взаємодії органів Державної податкової служби України та банків у процесі передачі інкасових доручень (розпоряджень) в електронній формі (далі – Порядок № 217).

З 01.08.2022 введено в дію Закон України «Про платіжні послуги», вимоги якого спрямовані на імплементацію в законодавство України положень Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2015/2366 від 25.11.2015 про платіжні послуги на внутрішньому ринку, про внесення змін до Директив 2002/65/ЄС, 2009/110/ЄС та 2013/36/ЄС і Регламенту (ЄС) № 1093/2010 та про скасування Директиви 2007/64/ЄС.

Відповідно до цього Закону запроваджується міжнародний стандарт ISO 20022 у платіжній інфраструктурі України. Запровадження цього стандарту дає можливість реалізувати також і примусове списання (стягнення) коштів з рахунку платника в електронній формі в автоматичному режимі через систему електронних платежів СЕП 4.0.

Постановою Правління Національного банку України від 29.07.2022 № 163 затверджено Інструкцію про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг.

Також Законом України від 12 січня 2023 року № 2888-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо платіжних послуг» внесено зміни до окремих положень Кодексу, згідно з якими заходи щодо стягнення коштів поширюються на рахунки / електронні гаманці, відкриті у банках, небанківських надавачів платіжних послуг, емітентів електронних грошей.

Враховуючи зазначене, запровадження в Україні з 01.04.2023 системи електронних платежів Національного банку України нового покоління на базі міжнародного стандарту ISO 20022, порядок інформаційної взаємодії в процесі обміну платіжними інструкціями на примусове списання (стягнення) коштів в електронній формі потребує удосконалення, що здійснюватиметься після прийняття відповідних нормативно-правових актів.

2.3. Розроблення, тестування ІТ-рішень, необхідних для функціонування електронної системи контролю за обігом тютюнових виробів, алкогольних напоїв та рідин, що використовуються в електронних сигаретах та участь у заходах з її розроблення

З метою реалізації вимог Закону України від 29 червня 2023 року № 3173 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів щодо забезпечення електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах» (далі – Закон № 3173) для ефективного обміну інформацією між електронною системою контролю за обігом підакцизних товарів та реєстрами, що ведуться відповідно до Закону України від 18 червня 2024 року № 3817-ІХ «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового спиртових дистилатів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – Закон № 3817), мають бути запроваджені процеси міжвідомчої взаємодії між ІКС

ДПС та Електронною системою обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, розробником якої є Міністерство цифрової трансформації.

Метою автоматизації є забезпечення своєчасного та в повному обсязі підтвердження наявності / відсутності у виробників та імпортерів алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах відповідних ліцензій, інформації щодо внесення обладнання для виробництва тютюнових виробів та місць зберігання піддакцизних товарів до відповідних реєстрів, податкового боргу з акцизного податку при формуванні унікальних ідентифікаторів, відображення в інтегрованій картці платника нарахованих сум з акцизного податку відповідно до повідомлень про сформовані унікальні ідентифікатори, повідомлень на деактивацію унікальних ідентифікаторів та запитів на підтвердження сплати акцизного податку при активації електронних марок.

Така взаємодія дозволить своєчасно та в повному обсязі виконувати вимоги законів №№ 3173 та 3817 у частині сплати акцизного податку та недопущення незаконної торгівлі піддакцизними товарами.

3. Якість даних та управління даними

3.1. Розроблення програмного забезпечення щодо цифровізації формування матеріалів фактичних перевірок

Стрімкий розвиток інформаційних та цифрових технологій призводить до кардинальних перетворень не тільки в самому суспільстві, але й в економіці та стимулює ДПС до удосконалення організації роботи шляхом розроблення й імплементації новітніх підходів та технологій, у тому числі і в роботу податкового аудиту за напрямом фактичних перевірок.

Важливими факторами розвитку будь-якого напрямку у податковій службі є точність, оперативність та якість виконання функціональних повноважень за значно менший проміжок часу, тому і наріла необхідність у запровадженні автоматичного формування актів фактичних перевірок.

Оскільки з року в рік ефективність фактичних перевірок постійно зростає, а напрями діяльності, які охоплюються фактичними перевірками, постійно розширюються (торгівля, сфера послуг, гральний бізнес, пункти обміну валют, ресторанне господарство, автоперевезення тощо) виникла необхідність в оптимізації процесів складання актів фактичних перевірок для більш ефективного використання людських ресурсів, точності, оперативності та якості виконання функціональних повноважень за значно менший проміжок часу, збільшення надходжень до бюджетів та оптимізації витрат на діяльність податкової служби.

На сьогодні формування матеріалів фактичних перевірок не є цифровізованим.

Формування матеріалів фактичних перевірок в електронному вигляді за допомогою персональних планшетних комп'ютерів – це основна задача цифровізації фактичних перевірок.

Успішна реалізація проекту «Цифровізація фактичних перевірок» ДПС разом із досвідченим персоналом дозволить досягти максимально ефективного результату:

зростання податкової дисципліни платників податків, які здійснюють розрахункові операції;

зростання іміджу служби загалом;

збільшення декларування обсягів доходів та, як наслідок, збільшення декларування таких податків, як ПДВ, акциз;

осучаснення оформлення матеріалів фактичних перевірок, зменшення обігу документів на паперових носіях;

якісне опрацювання матеріалів фактичних перевірок, зокрема розгляд матеріалів перевірки на всіх етапах;

зменшення адміністративних і судових скарг;

формування аналітичних матеріалів за результатами актів фактичних перевірок.

3.2. Розроблення програмного забезпечення та впровадження технічного устаткування Єдиного реєстру рахунків фізичних і юридичних осіб та індивідуальних банківських сейфів

З метою реалізації ініціативи Європейського Союзу «Ukraine Facility», запровадженої Регламентом (ЄС) Європейського Парламенту та Ради (ЄС) від 29.02.2024 № 2024/792, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 року № 244-р схвалено План України, відповідно до якого, зокрема, у другому кварталі 2027 року має набрати чинності законодавство про єдиний реєстр банківських рахунків і працювати необхідне програмне та апаратне забезпечення для такого реєстру.

Пунктом 59 плану заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 лютого 2024 року № 133-р, передбачено розроблення та подання на розгляд Кабінету Міністрів України законопроекту про створення Єдиного реєстру рахунків фізичних і юридичних осіб.

Наразі Міністерство фінансів України здійснює доопрацювання проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо створення єдиного реєстру рахунків фізичних і юридичних осіб», яким передбачено встановити вимоги щодо створення та ведення Єдиного реєстру рахунків фізичних і юридичних осіб, визначити ДПС держателем та адміністратором такого реєстру, а також покласти повноваження на ДПС щодо його ведення.

У підпункті 3.3.3.11.9 Заходів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 березня 2023 року № 220, зобов'язано ДПС розробити програмне забезпечення та запровадити технічне устаткування Єдиного реєстру рахунків фізичних і юридичних осіб протягом чотирьох місяців після опублікування закону щодо створення Єдиного реєстру рахунків фізичних і юридичних осіб.

Створення Єдиного реєстру рахунків фізичних і юридичних осіб забезпечить вчасну ідентифікацію будь-якої фізичної чи юридичної особи, яка відкриває рахунок у банку чи іншій фінансовій установі та/або у небанківського надавача платіжних послуг, індивідуальний банківський сейф, а також ідентифікацію банківських рахунків за IBAN та банківських сейфів, сприятиме протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму в Україні, допоможе краще боротися з економічними злочинами і покращити загальний бізнес-клімат в Україні.

3.3. Розвиток СОД РРО

Система обліку даних реєстраторів розрахункових операцій ДПС (далі – СОД РРО) забезпечує повноту обробки та зберігання даних класичних РРО (далі – РРО), формат яких відповідає Технології зберігання і збору даних РРО для ДПС, розробленої Національним банком України та даних програмних РРО (далі – ПРРО), що надходять через фіскальний сервер контролюючого органу.

З метою вдосконалення ІТ-рішень для забезпечення обміну з РРО Державною податковою службою України доопрацьовано програмне забезпечення СОД РРО та проведено тестування надсилання до РРО відповідей про результати обробки даних. За результатами тестування виявлено такі ситуації:

реєстратори розрахункових операцій окремих виробників застарілі і обробляють відповіді від серверу ДПС тривалий час, що призводить до затримок у роботі РРО;

окремі інформаційні еквайри мають недостатні технічні потужності для продуктивної обробки та передачі на РРО відповідей від сервера ДПС про результати обробки даних.

Запровадження вдосконаленого ІТ-рішення для забезпечення обміну з РРО потребує доопрацювання виробниками моделей реєстраторів розрахункових операцій з метою збільшення продуктивності та приведення технічних потужностей інформаційних еквайрів до необхідного рівня забезпечення продуктивності при отриманні документів від ДПС.

Державна податкова служба України використовує ризик-орієнтований підхід під час організації та проведення контрольно-перевірочних заходів та

за наявності підстав, визначених Кодексом, зокрема щодо організації та проведення фактичних перевірок.

Із цією метою ДПС вже розробила та впровадила програмне забезпечення щодо формування ризиків ведення господарської діяльності суб'єктів господарювання при здійсненні розрахунків через РРО/ПРРО при продажу товарів (наданні послуг), яке наразі активно використовується працівниками підрозділів фактичних перевірок при проведенні доперевірочного аналізу, що є невід'ємною частиною процесу підготовки до проведення фактичних перевірок.

Крім того, ДПС працює над модернізацією програмного забезпечення СОД РРО з метою посилення аналітичної складової, що дозволить:

аналізувати дані та своєчасно виявляти податкові ризики й ефективно ними управляти;

підвищити ефективність ризик-орієнтованого підходу, а саме відбирати для податкових перевірок лише підприємства, щодо яких виявлено ризики.

Зазначені можливості сприятимуть детінізації готівкових розрахунків, підвищенню рівня конкурентних умов для бізнесу, що є передумовою для забезпечення стабільних податкових надходжень до бюджету.

Об'єктом автоматизації є процеси щодо: отримання аналітичної інформації співробітниками ДПС, яка накопичується в сховищі даних Системи обліку даних реєстраторів розрахункових операцій та іншої інформації з ІКС ДПС; формування статистичної / аналітичної інформації за відповідними параметрами, яка накопичується в сховищі даних Системи обліку даних реєстраторів розрахункових операцій, та іншої інформації з ІКС ДПС; формування за визначеною періодичністю статистичної / аналітичної інформації для розміщення надалі на офіційних ресурсах контролюючого органу та інших ресурсах.

4. Євроінтеграція

4.1. Для деталізації заходів з інтеграції інформаційно-комунікаційних систем ДПС із системами ЄС у період протягом 2024 – 2030 років необхідно забезпечити:

комунікацію з представниками компетентної установи ЄС в частині отримання відповідних роз'яснювальних матеріалів стосовно алгоритму інтеграції ІКС ДПС з ІТ-системами ЄС;

проведення аналізу досвіду та визначення необхідності внесення змін до чинних законодавчих актів України шляхом надання (за потреби) відповідних пропозицій Міністерству фінансів України;

проведення підготовчих заходів щодо налаштування інтеграції з ЄС; забезпечення інтеграції з європейськими системами ПДВ, відшкодування ПДВ, моніторингу руху акцизних товарів.

Конкретні терміни виконання вказаних заходів будуть узгоджуватися з Графіком виконання зобов'язань щодо вступу до ЄС після його затвердження та після всебічного аналізу наданих компетентними установами Європейської комісії роз'яснювальних матеріалів стосовно алгоритму інтеграції з відповідними ІТ-системами ЄС; визначення ключових етапів, специфікації та ресурсів, необхідних для інтеграції.

Інтегрувати ІКС ДПС передбачається з такими ресурсами:

Система обміну інформацією про ПДВ (VAT Information Exchange System (VIES)) – безкоштовна онлайн-служба, яка дозволяє компаніям перевіряти, чи підприємства, з якими вони співпрацюють, належним чином зареєстровані як платники ПДВ. Ця перевірка номера платника ПДВ ЄС є основною вимогою для всіх компаній, оскільки законодавство ЄС вимагає, що у разі якщо товари або послуги закупаються покупцем з однієї держави ЄС у продавця з іншої держави ЄС, то сплата ПДВ має відбутися в державі-члені, де перебуває покупець. Тоді як в інших випадках ПДВ повинен бути сплачений у державі-члені, де проживає постачальник. Тому постачальникам потрібен простий спосіб перевірки номерів ПДВ, наданих покупцями (<https://uk.wikipedia.org/wiki/VAT>).

Інтеграція із цією системою необхідна для виконання обов'язкової вимоги ЄС щодо перевірки номера платника ПДВ на всій території ЄС.

Електронна система комплексного обслуговування (VAT OSS (One Stop Shop)) – це режим оподаткування ПДВ у ЄС, який застосовується до операторів електронної комерції, які продають цифрові товари та послуги в інших країнах ЄС, але не зареєстровані платниками податків у цих країнах. OSS VAT дозволяє таким операторам електронної комерції реєструватися в одній країні ЄС та виконувати свої зобов'язання щодо сплати ПДВ із продажу цифрових товарів та послуг в інших країнах ЄС через цю реєстрацію. Це спрощує процедуру сплати ПДВ та скорочує бюрократичні витрати для операторів електронної комерції, які продають цифрові товари та послуги у різних країнах ЄС (<https://whiteand.partners/uk/moss-vat-shho-cze>).

Інтеграція із цією системою необхідна для дотримання вимог європейського законодавства у сфері торгівлі, зокрема цифровими товарами та послугами.

Система VAT Refunds – система відшкодування ПДВ для нерезидентів ЄС.

Центральна електронна система платіжної інформації CESOP (The Central Electronic System of Payment information) – центральна електронна система платіжної інформації, до якої провайдери платіжних послуг (PSP) зобов'язані щокварталу звітувати про транскордонні платежі.

Мова йде саме про європейські платіжні системи, що діють на підставі фінансової ліцензії, виданої в одній із країн ЄС. Постачальники платіжних

послуг мають звітувати та зберігати інформацію про транзакції своїх клієнтів, аби забезпечити обов'язок компаній реєструватися платниками ПДВ у державах – членах ЄС (<https://taxters.com/helpful/cesop-prodavczyam-czyfrovyyh-produktiv-pidgotuvatysya-do-vat-v-yevropi/>).

Інтеграція із цією системою необхідна для спільної боротьби з ПДВ-шахрайством у сфері e-commerce.

Система «Excise Movement and Control System» (EMCS)

Інтеграція із цією системою надасть можливість забезпечити моніторинг руху акцизних товарів.

Підключення України до платформ Common Communication Network (CCN) і Common System Interface (CSI)

Підключення України до платформ Common Communication Network (CCN) і Common System Interface (CSI) надасть можливість забезпечити безпечний обмін інформацією з податковими адміністраціями країн ЄС.

Враховуючи, що ІТ-системи ЄС розвиваються та удосконалюються, ДПС здійснюватиме моніторинг розвитку податкових ІТ-систем ЄС та відповідно План цифрового розвитку ДПС до 2030 року підлягатиме оновленню з метою узгодження національних ІТ систем із ІТ-системами ЄС з урахуванням змін та термінів їх впровадження на рівні ЄС.

4.2. Розроблення ІТ-рішення для автоматизованого обліку запитів у рамках міжнародного обміну інформацією

Метою розроблення ІТ-рішення для автоматизованого обліку запитів у рамках міжнародного неавтоматизованого обміну податковою інформацією з іноземними компетентними органами є забезпечення результативності, своєчасності здійснення такого обміну через впровадження ІТ-рішення.

Станом на сьогодні такі процеси виконуються кожен окремо в ручному режимі, оскільки запити від компетентних органів інших країн надходять до ДПС Укрпоштою в паперовому вигляді або електронною поштою в pdf-форматі і потребують людського ресурсу для їх опрацювання в частині реєстрації в системі документообігу присвоєння штампа «Ця інформація надається на підставі положень Міжнародної угоди / Конвенції у сфері оподаткування. Її використання та розкриття регулюються положеннями цієї угоди / Конвенції». Також потребує автоматизації процес заповнення звітів, збирання та структуризації інформації, контролю з урахуванням положень відповідної Конвенції.

4.3. Інтеграція з міжнародною системою обміну інформацією з податковими органами країн – учасниць Багатосторонньої угоди DPI

дотриманням модельних правил ОЕСР/DAC 7 у частині звітності цифрових платформ

Захід передбачає запровадження IT-рішення щодо забезпечення автоматичного обміну інформацією з податковими органами країн – учасниць Багатосторонньої угоди DPI задля реалізації концепції оподаткування фізичних осіб – продавців, які користуються цифровими платформами після запровадження відповідних змін до законодавства України.

Автоматичний обмін інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, є ефективним інструментом боротьби з ухиленням від сплати податків, який дозволяє юрисдикції-учаснику підвищити прозорість податкової системи та збільшити надходження до державного бюджету без підвищення тарифів.

Крім того, Типові правила ОЕСР значною мірою відповідають положенням законодавства ЄС. Це означає, що шляхом запровадження міжнародного стандарту Україна транспонує значну частину Директиви ЄС про адміністративну співпрацю в податкових справах (DAC7).

4. ІНІЦІАТИВИ ІЗ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ РІШЕНЬ, РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Ініціативи із впровадження цифрових рішень як і проекти цифрової трансформації бізнес-процесів податкового адміністрування ДПС зосереджені в першу чергу на наданні додаткових цінностей та можливостей для платників податків і належать до напрямів:

- покращення комплаєнсу;
- реформ у сфері доброчесності;
- ефективного адміністрування;
- якості даних та управління даними;
- євроінтеграції;
- безпеки даних.

Цей план також враховує IT-консолідацію інформаційних ресурсів ДПС на рівні Мінфіну, забезпечення їх адміністрування незалежним адміністратором (IT-установою) та побудову Міністерством фінансів України єдиної ІКС для суб'єктів системи управління державними фінансами відповідно до Стратегії здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1467-р, з урахуванням положень Кодексу.

1. Покращення комплаєнсу

1.1. Доопрацювання та вдосконалення ІКС «Електронний кабінет»

ІКС «Електронний кабінет» функціонує з 01.01.2018, забезпечує можливість реалізації платниками податків усіх прав та обов'язків, визначених Кодексом та іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, у тому числі взаємодію платників податків із контролюючими органами з питань, які можуть бути реалізовані в електронному вигляді.

Відповідно до змін, що вносяться до Кодексу та інших законодавчих актів, які набули чинності, а також для розширення переліку електронних сервісів для платників податків постійно здійснюються доопрацювання та розширення сервісів Електронного кабінету, зокрема щодо реалізації попереднього заповнення податкової звітності для визначених форм декларації, реалізації зручного доступу (UX) до електронних сервісів в онлайн-режимі та забезпечення, щоб бути зрозумілими та інтуїтивно зручними для користувачів, забезпечуючи позитивний користувацький досвід (UI).

1.2. Доопрацювання ІКС «Податковий блок» – отримання інформації від Казначейства через API

Реалізація проєкту забезпечує: інформаційну інтеграцію даних про реквізити рахунків для сплати податкових платежів та єдиного внеску із системи Казначейства до ІКС ДПС; продуктивність роботи податкових органів за рахунок скорочення витрат часу на виконання дій і операцій, пов'язаних з ручним обробленням великих масивів даних щодо реквізитів бюджетних / небюджетних рахунків; унеможливлення впливу людського фактора на автоматичне оброблення інформації та упередить виникнення в ІКС ДПС помилкових записів при формуванні податкових повідомлень-рішень, платіжних інструкцій, висновків про повернення коштів тощо та надасть можливість платникам податків оперативно (у цілодобовому режимі 24/7) отримувати інформацію про сплату податкових платежів та єдиного внеску. Тобто платник у будь-який момент може переглянути в Електронному кабінеті актуальну інформацію про стан розрахунків з бюджетом та фондами; отримати в режимі онлайн інформацію про сплату акцизного податку за сформованими унікальними ідентифікаторами електронної марки при міжвідомчій взаємодії з Мінцифри в Електронній системі обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах.

2. Реформи у сфері доброчесності та ефективного адміністрування

2.1. Доопрацювання та удосконалення ІКС «Податковий блок» у частині роботи з боргом

Процедура стягнення податкового боргу в Україні регулюється положеннями Кодексу та передбачає здійснення органами ДПС значної кількості заходів, направлених на примусове погашення заборгованості платника податків.

На сьогодні процес адміністрування погашення податкового боргу є складним та довготривалим і потребує залучення значної кількості трудових (фінансових) ресурсів. Разом з тим російська агресія проти України позбавила працівників органів ДПС доступу до значної кількості паперових справ боржників через знищення чи пошкодження адміністративних будівель органів ДПС, у яких перебувала документація (паперові справи боржників), або до такої документації відсутній доступ через її розміщення на територіях ведення бойових дій та тимчасово захоплених територіях. Усе це в комплексі призводить до збільшення податкового боргу, динаміка якого в останній час лише зростає.

З метою підвищення рівня ефективності погашення податкового боргу, збільшення надходжень податкових зобов'язань, пришвидшення процедур і зменшення паперового документообігу постала нагальна необхідність запровадження в Україні автоматизованого процесу адміністрування погашення податкового боргу платника податків.

Розроблення та впровадження підсистеми «Робота з боргом» призведе до:

- впровадження новітніх форм і методів діяльності підрозділів по роботі з погашення податкового боргу ДПС;

- перехід від ручного процесу погашення податкового боргу із використанням паперового документообігу до автоматизованого;

- створення підсистеми, яка більш ефективно здійснить інтеграцію різних систем у ДПС та дозволить контролювати всі стадії погашення податкового боргу платника податків: від моменту виникнення податкового боргу до надходження коштів до бюджетів;

- створення підсистеми вертикального контролю, аналізу, узагальнення результатів погашення податкового боргу, ведення та перегляд документів, пов'язаних із погашенням податкового боргу, формування звітів, забезпечення оперативного доступу керівництва до інформаційних ресурсів, одержання обґрунтованого прогнозу можливого виникнення ризиків та їх наслідків керівником підрозділу погашення податкового боргу, взаємодії та координації дій підрозділів ДПС;

- скорочення часу на отримання та оброблення документів по боржнику;

визначення результативності роботи кожного працівника, відповідального за погашення податкового боргу платниками податків та його навантаження;

прискорення, спрощення та зменшення фінансових витрат органів ДПС на процедури адміністрування погашення податкового боргу;

зменшення витрат робочого часу на здійснення заходів з погашення податкового боргу;

забезпечення проведення автоматизованого аналізу фінансово-господарського стану боржника та виявлення джерел погашення податкового боргу;

зменшення впливу «людського фактора» на процедури погашення податкового боргу.

2.2. Побудова Системи інформаційного управління (MIS) в частині створення функціоналу для централізованого формування звітності ДПС та її територіальних органів

Метою цього проекту є централізоване формування звітності ДПС, яке дозволить значно підвищити ефективність роботи організації, оптимізувати процеси звітування, підвищити якість і точність даних, а також полегшити контроль і управління на усіх рівнях податкової служби.

Реалізація проекту забезпечує можливість формування інформаційної основи для проведення аналізу надходжень податків, зборів, платежів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, вивчення впливу макроекономічних показників і змін законодавства на надходження податків, зборів, платежів, розроблення пропозицій щодо збільшення їх обсягу та зменшення витрат бюджету, спрощення процедури централізованого формування звітності як зведено та і в розрізі територіальних податкових органів.

Система повинна інтегруватися з існуючими ІКС, базами даних та автоматично оновлювати інформацію. Функціонал системи передбачатиме можливість автоматичної агрегації даних, динамічного аналізу даних та генерації різних типів звітів (зокрема, щоквартальних, щорічних звітів) у різних форматах (PDF, Excel тощо); можливість користувачам здійснювати пошук за певними критеріями та фільтрувати інформацію за певними параметрами, такими як тип податку, регіон, період тощо; встановлення ролей і рівнів доступу для співробітників територіальних органів і центрального апарату ДПС.

Можливості централізованого формування аналітики та звітності на основі централізованих даних дозволять краще прогнозувати майбутні податкові надходження, виявляти ризики та оцінювати ефективність роботи. Така звітність може бути призначена для внутрішнього використання або для зовнішньої звітності.

Також система надасть можливість підвищити точність стратегічних рішень і здійснювати довгострокове планування роботи податкової служби.

Система забезпечуватиме прозору взаємодію між територіальними підрозділами та центральним апаратом.

2.3. Створення системи управління знаннями e-Learning

Державна податкова служба України досягнула перших проміжних результатів щодо оптимального використання людських ресурсів, зокрема затвердила моделі компетенцій.

Реалізація проекту забезпечить можливість централізованого зберігання, організації, відновлення та розподілу знань усередині ДПС для сприяння швидкому доступу до інформації, обміну знаннями між співробітниками, підтримці інновацій, підвищенню продуктивності роботи та покращенню прийняття рішень на основі наявного досвіду та експертизи. Система e-Learning надасть можливості для неперервного навчання та розвитку персоналу, знижуючи витрати на адаптацію нових працівників.

Система e-Learning на завершальному етапі має охоплювати усі питання податкового адміністрування з урахуванням функціональних повноважень податкових органів, а також забезпечити формування Єдиної бази знань як для платників, так і для податківців.

Зокрема, система має містити методичні матеріали для фахівців, які задіяні до впровадження нових бізнес-процесів, нових підходів до виконання функцій і процедур, змін до законодавства тощо. Однією зі складових системи має бути глосарій понять, який буде автоматично оновлюватися, враховуючи зміни до нормативно-правових актів та організаційних документів.

Система забезпечуватиме рівень доступу до інформації відповідно до її режиму доступу, чутливості та функціональності.

Метою цього проекту є впровадження інтегрованої системи управління знаннями e-Learning, яка забезпечує доступ до структурованих навчальних матеріалів, індивідуальних програм підвищення кваліфікації та інструментів для саморозвитку, адаптуючи користувачів до змін в адмініструванні та нових податкових сервісів.

Система повинна сприяти підвищенню компетенції платників податків у частині їхніх прав та обов'язків щодо дотримання податкового законодавства, підвищенню компетенцій посадових осіб податкових органів, покращенню їх професійних навичок і знань, а також забезпечити можливість моніторингу прогресу й ефективного управління розвитком персоналу на всіх рівнях.

2.4. Модернізація ІКС «Податковий блок» у частині адміністрування майновими податками (земля, нерухомість, транспорт)

На сьогодні з метою вирішення проблематики щодо вдосконалення адміністрування місцевих податків і зборів розглядається питання більшої залученості органів місцевого самоврядування до цих процесів. Формування значної частини власних доходів бюджетів громад залежить від надходження місцевих податків і зборів.

Одним із важливих питань є забезпечення ідентифікації та повноти обліку об'єктів оподаткування (земельні ділянки) в ДПС та врахування особливих умов оподаткування (ставки залежно від зон у населеному пункті, пільги тощо).

Державна податкова служба України постійно працює над удосконаленням процесу адміністрування майнових податків, забезпеченням інформаційної міжвідомчої взаємодії та підвищенням якості даних щодо об'єктів оподаткування, інформація про які надходить до ДПС з інших державних реєстрів та є підставою для нарахування відповідного податку.

Протягом останніх років забезпечено верифікацію даних державних реєстрів (ДРАЦС, ДРРП, ЄДДР, ЕСОЗ, ЄДР) з даними ДРФО.

ІТ-рішення щодо вдосконалення автоматизованого опрацювання відомостей Державного земельного кадастру дасть змогу зменшити робочий час на відпрацювання даних Державного земельного кадастру та Державного реєстру речових прав з відпрацювання даних відповідних об'єктів оподаткування та платників податку, що зі свого боку забезпечить якісно новий рівень адміністрування майнових податків.

2.5. Удосконалення системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового

Метою проекту є доопрацювання Єдиного державного реєстру витратомірів-лічильників і рівнемірів-лічильників рівня пального у резервуарі з урахуванням вимог наказу Міністерства фінансів України від 08.09.2023 № 492 «Про затвердження Формату даних, структури, форм та Порядку заповнення електронних документів для наповнення Єдиного державного реєстру витратомірів-лічильників і рівнемірів-лічильників рівня пального у резервуарі» та щодобових довідок про залишки, отримання та реалізацію пального.

Зазначені доопрацювання дадуть можливість посилити контроль за фактичними залишками пального за напрямками відповідної діяльності суб'єктів господарювання, а саме: виробництвом пального, оптової та роздрібною торгівлі, зберігання пального на акцизних складах.

3. Якість даних та управління даними

3.1. Створення сховища даних (DWH)

Створення сховища даних (DWH) необхідне для ефективного функціонування, зокрема, автоматизованої системи управління податковими ризиками (АСУПР), Системи інформаційного управління (MIS), системи е-аудиту, а також з метою незалежного функціонування ІКС ДПС, які використовуються для аналітики, від ІКС, які забезпечують наповнення баз даних оперативною інформацією.

Система забезпечуватиме єдину погоджену модель даних, класифікацію показників і метадані, що дозволить створити надійний потік прийняття, перевірки та зберігання даних у вигляді, доступному для вискоефективного та швидкого оброблення.

Запровадження аналітичної складової на продуктивних базах даних призведе до погіршення роботи всіх пов'язаних бізнес-процесів, які функціонують в ІКС ДПС, та, відповідно, до погіршення якості обслуговування платників, у тому числі отримання електронних сервісів.

Створення сховища даних дасть можливість об'єднати інформацію з різних джерел у єдине сховище, що, відповідно, спрощує доступ до даних і забезпечує єдину версію істини для аналітики. При цьому оптимізоване сховище для швидкого оброблення великих обсягів інформації дозволить значно прискорити виконання складних запитів та аналізу, виконувати глибокий ретроспективний аналіз та прогнозування, краще керувати правами доступу до даних та забезпечить їх захист відповідно до вимог безпеки. Сховище даних легко масштабується для зберігання й оброблення великих масивів даних, що особливо важливо для ДПС.

Метою цього проекту є підвищення точності, швидкості та ефективності аналітичних процесів, консолідації інформації з різних джерел, забезпечення її якості, підтримка багатовимірної аналітики, інтеграція з інструментами бізнес-аналітики та прогнозної аналітики, а також покращення прийняття стратегічних рішень на основі достовірних і повних даних.

3.2. Інтеграція ІКС ДПС з інформаційними системами держави та державними реєстрами

Відповідно до Закону України від 18 листопада 2021 року № 1907-ІХ «Про публічні електронні реєстри» (зі змінами) під час здійснення дозвільної діяльності, надання адміністративних, соціальних та інших публічних послуг, провадження іншої управлінської діяльності та державного регулювання для здійснення безперервної електронної взаємодії реєстрів у випадках та обсязі, визначених законодавством України, використовується Система електронної взаємодії (Трембіта).

Надання та отримання реєстрової інформації в порядку електронної інформаційної взаємодії між реєстрами здійснюються виключно за

допомогою Системи електронної взаємодії в електронній формі у вигляді наборів реєстрових даних та/або інформації про їх наявність чи відсутність у відповідному реєстрі, посвідчених встановленими законом засобами електронної ідентифікації.

Система електронної взаємодії забезпечує здійснення інформаційної взаємодії реєстрів шляхом автоматизованого обміну електронними повідомленнями між постачальниками та отримувачами за допомогою інсталюваних до програмно-апаратних комплексів відповідних реєстрів, її модульних елементів.

Порядок електронної (технічної та інформаційної) взаємодії затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 08 вересня 2016 року № 606 «Деякі питання електронної взаємодії електронних інформаційних ресурсів», зі змінами.

Для організації технічної електронної взаємодії суб'єкт електронної взаємодії або оператор повинен, зокрема, забезпечити створення програмного інтерфейсу електронного інформаційного ресурсу та побудову електронної інформаційної взаємодії через програмні інтерфейси електронного інформаційного ресурсу.

Зазначена ініціатива передбачає створення вебсервісів та вебклієнтів для забезпечення електронної інформаційної взаємодії ІКС ДПС із системами інших ЦОВВ відповідно до укладених договорів про електронну інформаційну взаємодію.

3.3. Розвиток IT-інфраструктури, обладнання

На поточний момент у ДПС експлуатуються десять ІКС, які забезпечують автоматизацію основних функцій ДПС щодо планування, збору та контролю за надходженням податків і зборів до Державного бюджету України.

Реалізація проекту дозволить забезпечити гарантований рівень безперебійної роботи зазначених ІКС загалом.

Враховуючи, що переважна більшість бізнес-процесів у ДПС реалізована на основі автоматизованого оброблення інформації, стабільна робота серверних складових ІКС відіграє ключову роль у забезпеченні виконання визначених у Кодексі завдань.

Обсяг інформації, яка обробляється ІКС ДПС, постійно зростає.

З метою забезпечення автоматизації нових бізнес-процесів на виконання вимог законодавства України та міжнародних договорів, учасницею яких є Україна, ДПС вводить в експлуатацію нові ІКС, що вимагає оновлення та збільшення кількості технічних засобів, які забезпечують їх функціонування на центральному і територіальному рівнях та гарантований рівень безперебійної роботи ІКС загалом.

Також у ДПС у період воєнного стану є потреба в обладнанні для відновлення ІТ-інфраструктури територіальних органів ДПС на деокупованих територіях.

Крім того, сучасні умови вимагають створення можливості доступу користувачів до ІКС ДПС у віддаленому режимі.

Існує постійна необхідність оновлення комп'ютерів, ноутбуків, мобільних пристроїв та іншого обладнання для працівників, щоб підвищити їх продуктивність і зручність роботи відповідно до сучасних технологій, що використовуються.

Ініціатива щодо розвитку ІТ-інфраструктури та обладнання ДПС передбачає:

оновлення комп'ютерів, ноутбуків, мобільних пристроїв та іншого обладнання для працівників, щоб підвищити їх продуктивність і зручність роботи;

перехід до хмарних рішень для зберігання, оброблення даних і запуску програм, що дозволяє зменшити витрати на фізичне обладнання та забезпечити масштабованість;

встановлення сучасних сховищ для надійного зберігання великих обсягів інформації з високою швидкістю доступу та відновлення;

впровадження систем захисту від кіберзагроз, шифрування даних, контроль доступу, моніторинг та аналітика для забезпечення безпеки інформаційних активів;

удосконалення та оновлення технічної та програмної інфраструктури для підтримки операційної діяльності ДПС та забезпечення зростаючих потреб;

розгортання мобільного ЦОД;

добудову основного ЦОД у підвальному приміщенні.

Розвиток ІТ-інфраструктури та обладнання дозволяє забезпечити стабільність, безпеку, гнучкість та ефективність роботи ДПС, сприяє її цифровій трансформації.

3.4. Завершення розроблення, тестування та впровадження ІКС «Автоматизована система роботи з великими масивами даних для проведення аналізу ризиків з трансфертного ціноутворення» (Big Data TP)

Основною метою проекту є вдосконалення впроваджених технологій під час здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням, що насамперед сприятиме більш ефективному виявленню агресивних схем щодо ухилення від сплати податків, розмивання податкової бази та виведенню прибутку з оподаткування, зокрема за рахунок: підвищення швидкості, точності та ефективності результатів оброблення великого масиву даних; зниження впливу «людського фактора»; вдосконалення ризик-орієнтованих підходів тощо.

Надалі Big Data TP буде інтегрована до автоматизованої системи управління ризиками (АСУПР), а також доповнена функціональністю щодо податкового контролю за міжнародним оподаткуванням – за виплатою доходів нерезидентам, діяльністю нерезидентів та їх оподаткуванням на території України та контрольованими іноземними компаніями, для протистояння розмиванню податкової бази оподаткування й виведення прибутку з-під оподаткування, підвищення рівня податкового контролю, збільшення бази оподаткування та унеможливлення застосування схем мінімізації податкових зобов'язань.

ДПС як частина цифрової держави запроваджено механізми звірки та очищення даних, що обробляються в ІТ системах ДПС з даними основних державних реєстрів, таких як Єдиний державний демографічний реєстр, Державний реєстр актів цивільного стану громадян, Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Державний земельний кадастр, Єдина інформаційна база даних про внутрішньо переміщених осіб, Електронна система охорони здоров'я, Єдина державна електронна база з питань освіти, Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів та інші.

Забезпечення високої якості даних, їх цінності є пріоритетним завданням та фундаментальним елементом успішного функціонування цифрових систем та цифрових послуг. Високоякісні дані дозволитимуть ухвалювати обґрунтовані рішення для досягнення стратегічних цілей та підвищувати довіру до сервісів.

4. Безпека даних

4.1. Впровадження апаратно-програмного комплексу для контролю, у тому числі моніторингу Міністерством фінансів адміністрування Державною податковою службою України баз даних та інформаційних ресурсів

З метою виконання Порядку здійснення контролю, у тому числі моніторингу Міністерством фінансів адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2017 року № 484 «Про проведення незалежного аудиту баз даних та інформаційних ресурсів, що використовуються Державною фіскальною службою, та затвердження Порядку здійснення контролю, у тому числі моніторингу Міністерством фінансів адміністрування Державною податковою службою і Державною митною службою баз даних та інформаційних ресурсів, що використовуються для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів» (зі змінами), у ДПС впроваджується апаратно-програмний комплекс для контролю, у тому числі моніторингу

Міністерством фінансів адміністрування Державною податковою службою України баз даних та інформаційних ресурсів (далі – Комплекс).

Впровадження Комплексу вимагає ініціалізації початкової конфігурації для налаштування профілю, політики безпеки та політики аудиту та спільних заходів Міністерства фінансів України, Державної податкової служби України, ДП «Відкриті публічні фінанси» та постачальників обладнання і програмного забезпечення Комплексу.

4.2. Участь у межах компетенції в ІТ-консолідації інформаційних ресурсів суб'єктів системи управління державними фінансами, на рівні Міністерства фінансів України

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1467-р «Про схвалення Стратегії здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації» (далі – Стратегія цифрового розвитку) передбачається запровадження ІТ-консолідації у Системі управління державними фінансами (далі – СУДФ).

У розділі 4.2.3 «Цифровізація та дані» НСД також передбачається здійснення ІТ-консолідації інформаційних ресурсів та забезпечення їх адміністрування незалежним адміністратором.

Як суб'єкт системи управління державними фінансами, ДПС забезпечує в рамках зазначених документів реалізацію проектів цифровізації.

У межах виконання Плану на період до 2030 року, керуючись Стратегією цифрового розвитку, ДПС у межах компетенції забезпечуватиметься здійснення заходів, передбачених затвердженням Планом заходів щодо реалізації цієї Стратегії цифрового розвитку, зокрема: нормативно-правового врегулювання функціонування єдиної інформаційно-комунікаційної системи та хмарної інфраструктури СУДФ, а також інших заходів щодо реалізації Стратегії відповідно до положень законодавства, що регулюватиме це питання, у тому числі процеси адміністрування ІТ-інфраструктури ДПС у частині реалізації ІТ-консолідації, поступової передачі повноважень щодо адміністрування автоматизованих систем, ресурсів, сервісів і реєстрів ДПС незалежним адміністратором тощо.

5. ПОРТФЕЛЬ ПРОЄКТІВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Цей План розроблений для досягнення цілей реформ, передбачених НСД, дотримання місії і стратегічних цілей ДПС у контексті виконання Стратегії здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами та вимог ЄС щодо

загальних напрямів розвитку ІТ для податкових органів Європейського Союзу.

Пріоритетними для реалізації є проекти, у результаті виконання яких передбачається створення додаткових цінностей для платників податків. Саме на таких проектах буде сфокусовано увагу та ресурси.

№ з/п	Найменування проекту	Короткий опис проекту	Індикатори виконання проекту	Орієнтовні строки виконання	Орієнтовні джерела фінансування
1. ПОКРАЩЕННЯ КОМП'ЯСНУ					
1.1	Створення автоматизованої системи управління податковими ризиками (АСУПР)	Створення автоматизованої системи управління ризиками для виявлення та оцінки ризиків, асоційованих з адмініструванням податкових платежів, підвищення ефективності та якості цього процесу	ІКС прийнято в АСУПР експлуатацію	1,5 року	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
1.2	Автоматизація проведення камеральних перевірок	Процес проведення камеральної перевірки має бути автоматизований шляхом створення відповідного ПЗ	Розроблено ІТ-рішення для проведення камеральних перевірок	1 рік	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
1.3	Доопрацювання та вдосконалення ІКС «Електронний кабінет»	Попереднє заповнення податкової звітності. UX/UI дизайн	Реалізовано попереднє заповнення податкової звітності для визначених форм декларацій. Реалізовано зручний доступ до електронних сервісів в онлайн-режимі. Сервіси розроблені так, щоб бути	2 роки	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування

			зрозумілими та інтуїтивно зручними для користувачів, забезпечуючи позитивний користувацький досвід		
1.4	Доопрацювання ІКС «Податковий блок» – отримання інформації від Казначейства через API	Створення можливості отримання від Казначейства через API в режимі онлайн інформації про реквізити рахунків для сплати податкових платежів та єдиного внеску, а також інформації про надходження у форматі XML-повідомлення	Реалізовано можливість отримати інформацію в режимі онлайн	0,5 року	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування

2. РЕФОРМИ У СФЕРІ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ

2.1	Створення ІКС для електронного аудиту «Е-аудит»	Розроблення програмного забезпечення ІКС електронного аудиту «Е-аудит»	Програмне забезпечення введено в експлуатацію	2023 – 2025	Міжнародна технічна допомога
2.2	Впровадження та розвиток програмного забезпечення ІКС ДПС для інформаційної взаємодії органів ДПС, Державної казначейської служби України та банків, небанківських надавачів платіжних послуг, емітентів електронних грошей у процесі передачі платіжних інструкцій на примусове списання (стягнення) коштів в електронній формі	Удосконалення інформаційної взаємодії в процесі обміну платіжними інструкціями на примусове списання (стягнення) коштів після внесення відповідних змін до наказу Міністерства фінансів України від 18.05.2020 № 217	Забезпечено безперебійний обмін платіжними інструкціями на примусове списання (стягнення) коштів в електронній формі з Державною казначейською службою України та банками, небанківськими надавачами платіжних послуг, емітентами	2023 – 2025	Держбюджет

			електронних грошей		
2.3	Розробки, тестування ІТ-рішень, необхідних для функціонування електронної системи контролю за обігом тютюнових виробів, алкогольних напоїв та рідин, що використовуються в електронних сигаретах та участь у заходах з її розроблення	Забезпечення взаємодії із системою простежуваності за обігом тютюнових виробів, алкогольних напоїв та рідин, що використовуються в електронних сигаретах	Програмне забезпечення введено в експлуатацію	2024 – 2025	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
2.4	Доопрацювання та удосконалення ІКС «Податковий блок» у частині роботи з боргом	Розроблення ІТ-рішення для автоматизації процесу погашення податкового боргу та роботи з боржниками	Розроблено ІТ-рішення для роботи з боржниками	2024 – 2025	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
2.5	Побудова Системи інформаційного управління (MIS), зокрема доопрацювання ІКС «Податковий блок» у частині створення функціоналу для централізованого формування звітності ДПС та її територіальних органів	Створення комплексної інформаційної системи, яка допомагає аналізувати інформацію для прийняття управлінських рішень, що базуються на інформації, яка обробляється в режимі реального часу. Уніфікація та автоматизація підготовки внутрішньої операційної звітності	ІКС MIS прийнято в експлуатацію	1 рік	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
2.6	Створення системи управління	Забезпечення централізованого	Створено систему управління	1 рік	Міжнародна технічна

	знаннями e-Learning	зберігання, організації, відновлення та розподілу знань усередині ДПС для сприяння швидкому доступу до інформації, обміну знаннями між співробітниками, підтримці інновацій, підвищенню продуктивності роботи та покращенню прийняття рішень на основі наявного досвіду та експертизи. Система e-Learning надає можливості для неперервного навчання та розвитку персоналу, знижуючи витрати на введення й адаптацію нових	знаннями та систему e-Learning		допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
2.7	Модернізація ІКС «Податковий блок» у частині адміністрування майновими податками	Автоматизація процесу адміністрування майновими податками (земля, нерухомість, транспорт)	Розроблено IT-рішення для адміністрування майнових податків (земля, нерухомість, транспорт)	1 рік	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
2.8	Удосконалення системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового	Посилення спроможності ДПС щодо контролю над операціями з реалізації пального та спирту етилового	Програмне забезпечення введено в експлуатацію	Після внесення відповідних змін до НПА	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування

3. ЯКІСТЬ ДАНИХ ТА УПРАВЛІННЯ ДАНИМИ					
3.1	Розроблення програмного забезпечення щодо цифровізації формування матеріалів фактичних перевірок	Автоматизоване формування акта фактичної перевірки	Програмне забезпечення введено в експлуатацію	2024	Держбюджет
3.2	Розроблення програмного забезпечення та запровадження технічного устаткування Єдиного реєстру рахунків фізичних і юридичних осіб та індивідуальних банківських сейфів	Автоматизація процедур отримання, збереження та оброблення даних про рахунки фізичних і юридичних осіб та індивідуальних банківських сейфів	Програмне забезпечення введено в експлуатацію	II квартал 2027 року	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
3.3	Розвиток СОД РРО	3.3.1. Забезпечення передачі від СОД РРО до РРО повідомлень про отримання та результати валідації електронних документів.	Доопрацювання ПЗ СОД РРО в частині приймання-передачі даних реєстраторів розрахункових операцій.	2024	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
		3.3.2. Доопрацювання ІКС ДПС з метою завершення створення аналітичної складової СОД РРО та для виявлення та усунення причин неможливості оброблення даних, що надходять від РРО/ПРРО.	Впровадження ПЗ СОД РРО в частині аналітичної складової.	2024	
		3.3.3. Доопрацювання ІКС ДПС для забезпечення прийому даних РРО відповідно до	Впровадження ПЗ СОД РРО в частині прийому	2028	

		нового порядку передачі	даних РРО відповідно до нового порядку передач		
3.4	Інтеграція ІКС ДПС з інформаційними системами держави та Державними Реєстрами	Створення вебсервісів і вебклієнтів для організації електронної інформаційної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів	Розроблено програмне забезпечення вебсервісів і вебклієнтів для організації електронної інформаційної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів	Постійно	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
3.5	Створення сховища даних (DWH)	Система забезпечуватиме єдину погоджену модель даних, класифікацію показників та метадані, що дозволить створити надійний потік прийняття, перевірки та зберігання даних у вигляді, доступному для високоефективного та швидкого оброблення. Є необхідним для автоматизованої системи управління ризиками (АСУР), Системи інформаційного управління (MIS) та належного впровадження системи е-аудиту	Впровадження сховища даних (DWH)	2028	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші, не заборонені Законом джерела фінансування
3.6	Розвиток ІТ-інфраструктури, обладнання	Створення мобільного ЦОД. Добудова основного ЦОД у підвальному приміщенні.	Введення МЦОД в експлуатацію. Введення основного ЦОД в експлуатацію.	2025 2026	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені

		<p>Переоснащення ІТ-інфраструктури територіальних органів (ГУ ДПС).</p> <p>Створення робочих місць у віртуальному середовищі</p>	<p>Введення експлуатацію відповідного обладнання.</p> <p>Забезпечення можливості дистанційної роботи з ІКС ДПС</p>	<p>в 2027</p> <p>2030</p>	Законом джерела фінансування
3.7	<p>Завершення розроблення, тестування та впровадження ІКС «Автоматизована система роботи з великими масивами даних для проведення аналізу ризиків з трансфертного ціноутворення»</p>	<p>Автоматизація процедур податкового контролю за трансфертним ціноутворенням</p>	<p>Програмне забезпечення введено експлуатацію</p>	в 2024	Міжнародна технічна допомога
4. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ					
4.1	<p>Розроблення ІТ-рішення для автоматизованого обліку запитів у рамках міжнародного обміну інформацією</p>	<p>Створення програмного забезпечення для роботи із запитам до/від компетентних органів інших країн у рамках міжнародного обміну інформацією з дотриманням стандартів ОЕСР та відповідно до кращих практик ЄС</p>	<p>Розроблено ІТ-рішення для автоматизованого обліку запитів</p>	1,5 року	Міжнародна технічна допомога
4.2	<p>Інтеграція ІКС ДПС із системами ЄС (ПДВ)</p>	<p>Інтеграція з європейськими системами ПДВ: «VAT Information Exchange System» (VIES), VAT on e-Commerce, «One Stop Shop» (OSS), «Central Electronic</p>	<p>Забезпечено інтеграцію з європейськими системами ПДВ</p>	5 років	<p>Міжнародна технічна допомога,</p> <p>Держбюджет,</p> <p>інші не заборонені Законом</p>

		System of Payment information» (CESOP)			джерела фінансування
4.3	Інтеграція ІКС ДПС із системами ЄС (акциз)	Інтеграція з європейською системою моніторингу руху акцизних товарів («Excise Movement and Control System» (EMCS)	Забезпечено інтеграцію з європейською системою моніторингу руху акцизних товарів	5 років	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
4.4	Підключення України до платформ безпекового обміну інформацією	Підключення України до платформ Common Communication Network (CCN) і Common System Interface (CSI) – системи безпекового обміну інформацією між податковими адміністраціями країн ЄС	Забезпечено підключення ДПС до системи безпекового обміну інформацією між податковими адміністраціями країн ЄС	5 років	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
4.5	Інтеграція міжнародною системою обміну інформацією (DAC 7)	Забезпечення інтеграції з міжнародною системою обміну інформацією з дотриманням модельних правил ОЕСР/DAC 7 у частині звітності цифрових платформ	Здійснення автоматичного обміну інформацією з податковими органами країн – учасниць Багатосторонньої угоди DPI задля реалізації концепції оподаткування фізичних осіб – продавців, які користуються цифровими платформами після запровадження відповідних змін до законодавства України	5 років	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
5. БЕЗПЕКА ДАНИХ					

5.1	Участь у межах компетенції в ІТ-консолідації інформаційних ресурсів суб'єктів системи управління державними фінансами на рівні Міністерства фінансів України	Участь у межах компетенції у здійсненні заходів, передбачених затвердженим Планом заходів щодо реалізації цієї Стратегії цифрового розвитку, зокрема: нормативно-правового врегулювання функціонування єдиної інформаційно-комунікаційної системи та хмарної інфраструктури СУДФ, а також інших заходів щодо реалізації Стратегії відповідно до положень законодавства, що регулюватиме це питання, у тому числі процеси адміністрування ІТ-інфраструктури ДПС у частині реалізації ІТ-консолідації, поступової передачі повноважень щодо адміністрування автоматизованих систем, ресурсів, сервісів та реєстрів ДПС незалежним адміністратором тощо	Консолідація інформаційних ресурсів суб'єктів системи управління державними фінансами, зокрема ДПС, на рівні Міністерства фінансів України	2024 – 2025	Міжнародна технічна допомога, Держбюджет, інші не заборонені Законом джерела фінансування
5.2	Впровадження апаратно-програмного комплексу для контролю, у тому	Ініціалізація початкової конфігурації, налаштування профілю,	Апаратно-програмний комплекс для контролю, у тому числі моніторингу	2024 – 2025	Держбюджет

числі моніторингу Міністерством фінансів адміністрування Державною податковою службою України баз даних та інформаційних ресурсів	політики безпеки, політики аудиту. Тестування апаратно-програмного комплексу. Введення в експлуатацію	Міністерством фінансів адміністрування Державною податковою службою України баз даних та інформаційних ресурсів введено в експлуатацію		
---	---	--	--	--

Реалізація проєктів цифрової трансформації здійснюватиметься ДПС за рахунок коштів Держбюджету, міжнародної технічної допомоги, інших не заборонених Законом джерел фінансування.

Розмір фінансування, необхідного для реалізації проєктів буде визначений на підставі технічних вимог з деталізацією обсягу робіт за кожним проєктом з урахуванням положень національного та ЄС законодавства діючого на момент реалізації.

6. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА ВИКОНАННЯ

Моніторинг та оцінювання ефективності реалізації цього Плану проводить ДПС разом із Міністерством фінансів України та Міністерством цифрової трансформації України.

Внутрішній контроль за виконанням цього Плану покладено на заступника Голови Державної податкової служби України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO).

Фінансове забезпечення реалізації Плану здійснюється за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті на відповідний рік ДПС, міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством. Отже, керуючись принципами у сфері ІТ-управління, визначеними у Стратегії СУДФ, обов'язковою умовою своєчасної та якісної реалізації Плану є наявність матеріальних, технічних і кадрових ресурсів та скоординованість зусиль Мінфіну, інших суб'єктів СУДФ та учасників ІТ-проєктів.

З метою забезпечення прозорості, відкритості та неупередженості моніторингу та оцінювання ефективності виконання цього Плану до цих процесів можуть залучатися міжнародні експерти, наукові установи та консультаційні дорадчі органи, створені при ДПС, Міністерстві фінансів України та Міністерстві цифрової трансформації України.

Заступник Голови з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації

Наталія КАЛЕНІЧЕНКО

7. СЛОВНИК СКОРОЧЕНЬ

Абревіатура	Значення
ДПС	Державна податкова служба України
ІКС	Інформаційно-комунікаційна система
ДРФО	Державний реєстр фізичних осіб
DWH	Data Warehouse (сховище даних)
ЄСВ	Єдиний соціальний внесок
ІТ	Інформаційні технології
КСЗІ	Комплексна система захисту інформації
ПДВ	Податок на додану вартість
ТЗІ	Технічний захист інформації
ЦОВВ	Центральні органи виконавчої влади
ЦОД	Центр обробки даних
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act – Закон про дотримання оподаткування іноземних рахунків
ЦОПІ	Центр обслуговування платників податків
КЕП	Кваліфікований електронний підпис